

FINN NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ 1. 2014/15. I. FÉLÉV	<p style="text-align: right;">KÓKAI KRISZTINA FINNUGOR NYELVTUDOMÁNYI TANSZÉK krisztina.kokai87@gmail.com</p>
--	--

7. lecke

KÜLSŐ HELYHATÁROZÓ RAGOK A FINNBEN:

ABLATIVUS

- ragja: **-lta/-ltä** *-ról/-röll, -tól/-töll*
- honnan? (mistä?) kérdésre felelő külső helyhatározó
pl. *Minä tulen asemalta.*
- személyes névmások: *minulta, sinulta, häneltä, meiltä, teiltä, heiltä*
- mutató névmások: *tältä, tuolta, siltä*

ADESSIVUS

- ragja: **-lla/-llä** *-on/-en/-ön, -nál/-nél*
- hol? (missä?) kérdésre felelő külső helyhatározó
pl. *Minä olen asemalla.*
- személyes névmások: *minulla, sinulla, hänellä, meillä, teillä, heillä*
- mutató névmások: *tällä, tuolla, sillä*

ALLATIVUS

- ragja: **-lle** *-ra/-re, -hoz/-hez/-höz*
- hová? (mihin?/minne?) kérdésre felelő külső helyhatározó
pl. *Minä menen asemalle.*
- személyes névmások: *minulle, sinulle, hänelle, meille, teille, heille*
- mutató névmások: *tälle, tuolle, sille*

! Bizonyos esetekben mindkét rag használható egy névszó mellett:

pl. *Olen saunassa.* 'A szaunában vagyok. | *Rahat ovat pankkiautomaatissa.* 'A pénz a bankautomatában van.'
Olen saunalla. 'A szaunánál vagyok.' | *Minä olen pankkiautomaatilla.* 'Az automatánál vagyok.'

! Rendhagyó esetek: *Minä menen kotiin / ulos.*   'Megyek haza / ki.'
                                   Minä olen kotona / ulkona.   'Otthon / kint vagyok.'
                                   Minä tulen kotoa / ulkoa.   'Otthonról / kintről jövök.'

I. Feladat: Kapcsold a megfelelő helyhatározó ragot a névszókhoz!

1. Minä olen _____ (kurssi).
2. Hän käy usein _____ (tori).
3. Oletko käynyt jo _____ (Tampere)?
4. He odottavat bussia _____ (bussipysäkki).
5. Kirjakauppa on _____ (kävelykatu).
6. Minä otan kirjan _____ (pöytä).
7. Mikko tulee _____ (asema).
8. Hän panee kirjan _____ (hylly).
9. Lapset menevät ulos _____ (piha).
10. Auto on _____ (tie).
11. Hän ajaa illalla _____ (silta).
12. Me menemme _____ (ranta).
13. Odotamme junaa _____ (rautatieasema).
14. Kissa on _____ (katto).
15. Kirja on _____ (pieni pöytä).
16. Menemme huomenna _____ (tori).
17. Olen käynyt jo _____ (Tampere).
18. Olemme nyt _____ (ranta).
19. Istumme _____ (piha).
20. Tuletko huomenna _____ (suomen tunti)?
21. _____ (seinä) on kolme kaunista taulua.
22. _____ (lattia) on iso sininen matto.
23. Mikko on _____ (Rovaniemi).
24. Olemme ensi viikolla _____ (loma).
25. _____ (lattia) ei ole mattoa.

A HELHYATÁROZÓ RAGOK ÖSSZEFOGLALÁSA

Essivus	Inessivus	Illativus
-sta / -stü (-ból / -ből)	-ssa / -ssä (-ban / -ben)	-Vn / -hVn / -seen (-ba / -be)
pl. <i>Tulen Helsingistä.</i>	<i>Olen Helsingissä.</i> <i>Käyn usein Helsingissä.</i>	<i>Matkustan Helsinkiin.</i>
Ablativus	Adessivus	Allativus
-lta / -ltä (-ról / -ről, -tól / -től)	-lla / -llä (-on / -en / -ön, -nál / -nél)	-lle (-ra / -re, -hoz / -hez / -höz)
<i>Tulen asemalta.</i> <i>Otan kirjan pöydältä.</i>	<i>Olen asemalla.</i> <i>Olen kirjastolla.</i> <i>Kirja on pöydällä.</i>	<i>Menen asemalle.</i> <i>Panen kirjan pöydälle.</i>

II. Feladat: Kapcsold az Adessivus (-lla/-llä) ragját a szavakhoz!

pl. *Minä menen/matkustan...*

- _____ (bussi)
- _____ (auto)
- _____ (juna)
- _____ (laiva)
- _____ (polkupyörä)
- _____ (lentokone)

HABEO-SZERKEZET: birtokos adessivusi alakja – létige Sg3 - birtok

<i>Minulla on...</i>	'Nekem van...'	<i>Miehellä on...</i>	'A férfinak van...'
<i>Sinulla on...</i>	'Neked van...'	<i>Tytöllä on...</i>	'A lánynak van...'
<i>Hänellä on...</i>	'Neki van...'	<i>Mikolla ei ole...</i>	'Mikkónak nincs...'
<i>Meillä on...</i>	'Nekünk van...'		
<i>Teillä on...</i>	'Nektek van...'		
<i>Heillä on...</i>	'Nekik van...'		

pl. *Minulla on iso talo ja kaksi kaunista mökkiä.* 'Van egy nagy házam és két szép nyaralóm.'

Hänellä ei ole televisiota. 'Nincs tévéje.'

III. Alkoss mondatokat!

1. minä – 2 – kaunis – taulu – (+)
2. sinä – kaunis – huone – (?)
3. hän – 3 – iso – tuoli – (+)
4. me – talo – (-)
5. minä – aika – (+)

IV. Olvasd el és fordítsd le a szöveget!

Annella on oma asunto. Se on pieni, mutta vuokra on halpa. Annella on vain yksi huone, eteinen, pieni keittokomero ja vessa. Asunnossa Annella on monta huonekasvia, sänky, pieni ruokapöytä, pari tuolia, kaksi nojatuolia ja matala kirjahylly. Lattialla on pehmeä matto. Annella on kaksi hyvin kaunista taulua seinällä. Annella on myös jääkaappi ja mikroaaltouuni. Pöydällä on tietokone.

Mikolla on iso kaunis kaksio. Hänellä on suuri keittiö, olohuone, makuuhuone ja kylpyhuone. Mikolla on myös parveke. Mikolla on pesukone, mutta hänellä ei ole vielä tiskikonetta eikä pakastinta. Mikko asuu vanhassa kerrostalossa. Vaikka talossa on monta kerrosta, siellä ei ole hissiä. Talossa on sauna, mutta ei autotallia.

V. Feladat: Írj 5 mondatot a saját lakásodról / szobádról!

pl. Mikä talossa on? *Talossa on 3 huonetta ja iso keittiö.*

Mikä huoneessasi on? *Huoneessani on kaksi tuolia, pieni kaappi ja sänky.*

ovi	verhot
ikkuna	taulu
lattia	peili
seinä	lamppu
sänky	tietokone / läppäri
pöytä	DVD-soitin
tuoli	mikroaaltouuni
hylly	kahvinkeitin
kirjahylly	leivänpaahdin
kaappi	pölynimuri
vaatekaappi	pesukone
matto	huonekasvi

VI. Feladat: egészítsd ki a szöveget az igék megfelelő ragozott alakjaival!

Maria herää aamulla aikaisin. Hän nousee heti ylös _____ (sänky), pesee hampaat ja menee _____ (keittiö). _____ (keittiö) hän laittaa aamupalaa, juo kahvia ja syö pari voileipää. Sitten hän lähtee ulos. Ulkona on kaunis ilma. Maria kävelee _____ (bussipysäkki) ja odottaa bussia. Bussi tulee pian. Maria nousee _____ (bussi). Hän menee bussilla _____ (keskusta). Kun bussi on _____ (rautatieasema), Maria nousee _____ (bussi) ja kävelee _____ (työ). Hän on _____ (työ) joka päivä kahdeksan tuntia. Päivällä hän käy _____ (ravintola), kun on lounasaika. Jos hänellä on aikaa, hän käy joskus _____ (tori). _____ (tori) hän ostaa pari banaania tai appelsiinia. Kello 16.00 Maria pääsee _____ (työ). Hän käy ensin _____ (pankkiautomaatti) ja nostaa vähän rahaa. Sitten hän menee _____ (tavaratalo) ja ostaa talvisaappaat. _____ (tavaratalo) hän kävelee _____ (asema) ja menee junalla takaisin kotiin. Hän on kotona noin kello 18.30. Kotona hän syö ensin vähän, sitten hän katsoo televisiota tai lukee kirjaa. Kello 23.00 menee _____ (sänky).

SZÓSZEDET

aamulla	reggel	mikroaaltouuni	mikrohullámú sütő
aika	idő	mutta	de
aikaisin	korán	nojatuoli	karosszék
ajaa	vezet	nostaa	emel,
asema	állomás	nousta (ylös / III. / Ess.)	felkel, felszáll, leszáll
autotalli	garázs	odottaa*	vár
bussipysäkki*	buszmegálló	oma	saját
DVD-soitin	DVD-lejátszó	ostaa	vásárol, vesz
ei vielä	még nem	ovi	ajtó
ei... eikä...	sem... sem...	pakastin	fagyasztó

ensin	először	pankkiautomaatti*	bankautomata
halpa*	olcsó	panna	rak, tesz
herätä	felébred	pari	néhány
hissi	lift	parveke	erkély
huomenna	holnap	pehmeä	puha
huonekasvi	szobanövény	peili	tükör
hylly	polc	pestä hampaat	fogat mos
ikkuna	ablak	pesukone	mosógép
illalla	este	piha	udvar
joka päivä	minden nap	polkupyörä	bicikli
joskus	néha	päivällä	napközben
juna	vonat	päästä (-stA)	ki/megszabadul, kikerül vhonnan
jääkaappi*	hűtőszekrény	pölynimuri	porszívó
kahvinkeitin	kávéfőző	pöytä*	asztal
kaksio	kétszobás lakás	raha	pénz
katsoa	néz	rautatieasema	vasútállomás
katto*	tető	ravintola	étterem
katu	utca	ruokapöytä*	étkezőasztal
keittokomero	főzőfülke	seinä	fal
kerros	emelet	siellä	ott
keskusta	központ, belváros	sitten	aztán
kirjahylly	könyvespolc	sänky*	ágy
kirjakauppa*	könyvesbolt	takaisin	vissza
kotiin	haza	talvisaappaat	téli csizma
kotoa	otthonról	taulu	kép
kotona	otthon	tavaratalo	áruház
kun	mikor	tie	út

kurssi	kurzus	tietokone	számítógép
kävellä	sétál	tiskikone	mosogatógép
kävelykatu*	sétálóutca	tori	piac, tér
laittaa* aamupalaa	reggelit készít	tuoli	szék
laiva	hajó	ulkoa	kintről
lamppu*	lámpa	ulkona	otthon
lattia	padló	ulos	ki
lähteä	(el)indul	usein	gyakran
lappäri	laptop	vaatekaappi*	ruhásszekrény
leivänpaahdin	kenyérpirító	vaikka	(ha)bár
lentokone	repülőgép	vain	csak
lounasaika	ebéidő	verhot	függöny
lukea*	olvas	vessa	wc
matala	alacsony	voileipä*	szendvics
matkustaa	utazik	vuokra	bér(let)
matto*	szőnyeg	vähän	kevés